

Pracownia Języków Skryptowych

PYTHON01 - Raport

Jakub Dziurka

2026

1 Cel ćwiczenia

Celem ćwiczenia było porównanie: przetwarzania sekwencyjnego, wieloprocesowego (multiprocessing), wielowatkowego (threading), w dwóch środowiskach: standardowy Python z GIL, Python 3.13 free-threaded (GIL wyłączony).

2 Wstęp

Program generuje liste $N = 100\ 000$ rekordów w postaci słowników:

```
1 { "id": i, "text": "losowy tekst..." }
```

Dla każdego rekordu wykonywane są operacje:

1. zliczenie liczby słów,
2. zliczenie liczby unikalnych liter,
3. obliczenie score – liczby wystąpień liter p, y, t, h, o, n.

Przykład dla rekordu:

```
1 "python is great"
```

1. liczba słów: 3
2. unikalne litery: p, y, t, h, o, n, i, s, g, r, e, a - 12
3. score: 1

Wyniki zapisywane są w strukturze:

```
1 results[id] = {  
2     "word_count": ...,  
3     "unique_letters": ...,  
4     "score": ...,  
5 }
```

3 Wyniki

Wynik dla skryptu z włączonym GIL:

```
GIL = True  
Sequential time: 1.413 s  
Multiprocessing time: 0.927 s | Czy poprawny?: True  
Threading (no lock) time: 1.397 s | Czy poprawny?: True  
Threading (with lock) time: 1.421 s | Czy poprawny?: True
```

Wynik dla skryptu z wyłączonym GIL:

```
GIL = False  
Sequential time: 1.713 s  
Multiprocessing time: 0.913 s | Czy poprawny?: True  
Threading (no lock) time: 0.949 s | Czy poprawny?: True  
Threading (with lock) time: 1.166 s | Czy poprawny?: True
```

4 Podsumowanie

W wersji wielowatkowej bez synchronizacji wyniki w części testów okazały się poprawne, nawet przy wyłączonym GIL, mimo że w teorii w wynikach wersji wielowatkowej bez żadnych blokad mogą pojawiać się nieścisłości.

Czasy wykonania obliczeń sekwencyjnych były bardzo podobne niezależnie od tego, czy program uruchamiany był na Pythonie z GIL, czy na wersji free-threaded. Wynika to z faktu, że w tym wariantie obliczenia wykonywane są w jednym wątku, więc mechanizm GIL nie ma wpływu na ich przebieg.

W przypadku obliczeń wieloprocesowych zaobserwowano wyraźne przyspieszenie w porównaniu do wersji sekwencyjnej. Program wykorzystywał jednocześnie wiele rdzeni procesora, co było widoczne w narzędziach monitorujących. Różnice pomiędzy Pythonem z GIL i bez GIL były niewielkie, ponieważ każdy proces działa niezależnie i posiada własny interpreter.

Obliczenia wielowatkowe uruchomione na standardowym Pythonie z GIL nie przyniosły poprawy wydajności, a w niektórych przypadkach były nawet nieco wolniejsze od wersji sekwencyjnej. GIL powoduje, że tylko jeden wątek może w danej chwili wykonywać kod Pythona, co eliminuje możliwość równoległego wykonywania obliczeń obciążających procesor.

Po wyłączeniu GIL w Pythonie 3.13 wątki mogły wykonywać się równolegle na różnych rdzeniach procesora, co przełożyło się na zauważalne skrócenie czasu wykonania programu. Wersja wielowatkowa bez GIL była jednak mniej wydajna niż wariant wieloprocesowy, ponieważ interpreter musi dodatkowo synchronizować dostęp do obiektów za pomocą wielu wewnętrznych, drobnoziarnistych blokad.